

Тогава азъ се сѣтихъ, че наистина така трѣбвало да се учи букваря, което, разбира се, моя даскалъ, попския синъ, нито е ималъ въ ума си да ми расправи нѣкой пхтъ, — та налегнхъ да научъ да распознавамъ буквитѣ, и при втори единъ испитъ, братъ ми призна успѣха и достойнството ми, да ми се даде и *наустницата* му, за която азъ толкова ревнувахъ, че бѣше и *червенослова* още и съ дъсчени кори подвързана, да я тракашъ и удряшъ колкото щешъ, и да не се скжса. Но прилежанието ми да минж въ реда на наустничаритѣ имаше и единъ егоистически мотивъ: да ме *аксиосатъ*! Ехъ, туй *аксиосвание*, главната цѣль на моето прилежание, да изучъ букваря на изусть, сетнѣ да научъ да познавамъ и буквитѣ, не можихъ да постигнж. Колко ми бѣше драго, когато чувахъ майка ми да придумва баща ми: — Като иска дѣтето, хайде пѣкъ да му направимъ *аксиосванието*! — Тамамъ! отговаряше баща ми; ще слушамъ азъ дѣтнски умъ! *маслахатя* е единъ пошъ и бешликъ на даскала; ама защо да се даватъ за вѣтъра! — Ехъ, да се радва дѣтето! думаше майка ми. Но думата ѝ не се послуша и — свършено. Азъ останахъ *неаксиосанъ* и се лишихъ отъ тоя величественъ тогава прѣдъчитѣ ми актъ.

Не знаж, — не съмъ полюбопитствувалъ никога — въ онзи периодъ на народното образование, между 1830 и 1840 год. или и по-рано, ако това *аксиосвание* е правено и въ други образователни центрове у насъ, като тоя на даскалъ Кочу въ Търново. Но този актъ заслужва да бжде спомененъ наедно съ другитѣ още възпитателни и образователни начини на *килийнитѣ* даскали отъ онова врѣме.

Азъ съмъ присѣтствувалъ не веднѣжъ на подобно *аксиосвание* и можъ да прѣдамъ описанието му съ всичкитѣ подробности. Аксиосванието ставаше обикновенно въ празнични дни. Даскалъ Кочу отъ вечерьта ни обаждаше, че сутра ще имаме аксиосвание и да дойдемъ безъ книгитѣ си. Второ каненъе не трѣбваше. Тогава ще ни поведе даскала съ никога нераздѣлната си дрѣнова прѣчка на ржка, съ която учеше на дисциплина възпитаницитѣ си, и ето ни радостни въ бащината къща на аксиосвания. Тамъ вече стожтъ и чакатъ родителитѣ, нѣкой отъ роднинитѣ и честития достойникъ съ *наустницата* въ ржка. Нарезждами се около стѣната на обрядната стая и церемонията веднага започва. Даскалътъ